

Izgube redčijo proizvodnjo opeke

Ne samo pri nas, ampak tudi drugod po Sloveniji, je opekarska industrija v hudih težavah. Otepa se z izgubami, pomanjkanjem energije, zastarelostjo in obrabljenostjo opreme in še čim. Vse to velja tudi za SCT-jev tozid Opekarnice, ki je moral pred parimi meseci ustaviti proizvodnjo v Mengju, vprašljiva pa je tudi proizvodnja v obratu Indop. Še posebno v zadnjem času so težave še večje, saj je opekarska industrija dobivala premalo mazuta, ohladitev tunnelske peči pa pomeni še dodatne stroške oziroma izgube.

Dejstvo je, da opeko pokupijo večinoma zasebniki – 90 odstotkov – in le majhen del je porabi gradbeništvo. Seveda pa to ne pomeni, da je vseeno, če opeko proizvajamo ali ne. Verjetno ne bi bilo prav, če bi morali vso pripeljati iz drugih jugoslovanskih republik. Po drugi strani pa je težko vzdrževati industrijo, ki ne more in ne more zlestiti na zeleno vejo.

SCT-jeva Opekarnica že tri leta poleg opeke »pridobivajo« tudi izgube, ki so iz leta v leto večje. V minulih letih, ko je bil položaj gospodarstva veliko boljši in gradbeništvo še ni imelo problemov, tudi pokrivanje izgub takih »priveskov« kot so opekarnice, ni pomenilo večje obremenitve. Zdaj, ko gradbeništvo ne gre več dobro, so tiste stare milijarde še kako pomembne. Po drugi strani pa je res, da se matična delovna organizacija

z Opekarnami ni kaj dosti ukvarjala in je le pokrivala izgube, pri razvoju in obnovi tako opreme kot tudi tehnologije in drugih stvari pa ni sodelovala. Tako je zdaj položaj tak, da tudi naložba v višini 120 milijonov dinarjev, s katero bi izboljšali kakovost izdelkov in delovne pogoje ter povečali količino izdelkov, ne zagotavlja rentabilnosti. Velika ovira so namreč prenizke cene oziroma previsoki stroški za izdelavo opeke in zadrževana malo-prodajna cena.

Člani našega izvršnega sveta, ki so o težkem položaju Opekarn razpravljali ničlikokrat, so tudi tokrat dejali, da bi bilo treba analizirati položaj celotne opekarske industrije pri nas, in iskati skupne rešitve. Ne nazadnje bi morali tudi uskladiti cene, čeprav bi to prizadelo porabnike. Prav zato so ob enem predlagali, da bi skušali s stanovanjsko komunalno banko najti rešitev, da bi za nakup opeke potrošniki dobili boljše kredite pod ugodnejšimi pogoji. Ta trenutek je dejstvo, da se je zaradi nižanja življenjskega standarda tudi povpraševanje po opeki zmanjšalo, kar pa ne pomeni, da čez nekaj let opeke ne bomo spet potrebovali – še v večjih količinah. Proizvodnjo je treba torej obdržati, dogovoriti pa se bo treba, kje bo kdo delal in kaj bo kdo delal. Torej bi morali uskladiti tudi razvoj in proizvodne programe naših opekarn.

NEKAJ NOVOSTI SERVISA ZASTAVA

Slabo šolanje – slabši osebni dohodki

SOZD Slovenija avto oziroma delovna organizacija ZASTAVA AVTO Ljubljana TOZD Zastava ima na Tržaški 133 delovno enoto SERVIS.

Inž. Miran Košir vodi skozi uspehe in težave gospodarjenja 67 delavcev tega obrata. Če smo že omenjali število zaposlenih, sogovornika kar takoj pobaramo, če imajo v servisu dovolj strokovno usposobljenih avtomehaničarjev, mehanikov, avtokleparjev, ličarje?

»45 delavcev streže osebnim in tovornim vozilom Fiat in Zastava. Lani smo precej časa ponujali delo kleparjem in mehanikom, pa nismo mogli zaposliti praznih delovnih mest. Zato še vedno iščemo take usposobljence. Letos naj bi imeli v delavnicah kar 54 delavcev.«

Bi zaslužek lahko zvalil delavce v vaš servis? »Povprečni osebni dohodek v delavnicah je okrog 17.500 dinarjev. Ker pa so plačevani po posamičnem učinku, se lahko ta vsota povzpne tudi do 30 tisoč dinarjev.«

Je vaš servis enak kot druge popravilnice avtomobilov, ali se razlikuje od njih?

»Pri nas izvajamo ničelni servis osebnih vozil, smo pooblaščenca za popraviljanje motorjev in menjalnikov v jamstvenem roku in seveda izvedemo vsa popravila in vzdrževalna dela na osebnih in tovornih vozilih. Ker smo v delovni organizaciji Zastava avto, imamo najboljšo ponudbo rezervnih delov. Žal pa tudi nam občasno zmanjka posameznih mehanskih delov, gum, akumulatorjev, pločevine, barv, itn. Če bi bila dobava teh delov običajna, bi pri nas in v sosednji trgovini slišali najmanj 60 odstotkov manj pritožb.«

Imate zmogljivosti zasedene? »Vsak dan sprejememo v najrazličnejše oblike obdelave od 50 do 60 vozil.«

Delovne prostore imate v nekdanji tovarni pločevink.

»Lokacija je izjemno ugodna, vendar imamo kljub temu pretesne prostore.«

Precej težav imamo z notranjim transportom in z odstranjevanjem snega.

Tega se bomo skušali rešiti z nekaterimi naložbami v prostore. Kmalu bodo zapeljali vozniki vozila na ničelni servis v nove delavnice, lepša bo sprejemnica, razširili nameravamo delavnice za popravilo gospodarskih vozil in kleparska dela, pripravljamo pa tudi zemljišče za razširitev celotnega servisa. Zgradbe bomo tudi izolirali, tako, da bomo zadržali stroške ogrevanja z nafto vsaj na sedanji ravni.«

Večja zmogljivost popravilnic bo omogočila zaposlitev študentov. Kaj ugotovljate ob njihovem šolanju?

»Enajst študentov za avtomehanika in avtoličarje imamo v 2. in 3. letniku usmerjenega izobraževanja. Fantje se na praktični sicer trudijo, praktičnega znanja pa žal nimajo zadosti. Del in nalog avtomehaničarja in avtoličarja se bodo naučili šele po končanem šolanju in pripravniški dobi v delavnici. Zaradi te pomembne pomanjkljivosti, pa ne bodo mogli v praksi dohitevati ostalih pri izpolnjevanju normativov in bodo prav gotovo nekaj časa prikrajšani pri osebnih dohodkih. V servisu imamo sedaj pretežno res mlad kader, vendar so si fantje nabrali med šolanjem obilo praktičnih znanj in smo z njihovim delom zadovoljni.«

Ker ste delovna enota TOZDA, ki ima sedež v šišenski občini, verjetno čutite razpetost med dve samoupravni in delegatski lokaciji?

»Z izvolitvijo delegacije za ZZZD viške občinske skupščine in dveh delegacij za samoupravne interesne skupnosti iste občine, bomo zapolnili to vrzel.«

Oblikovati nameravajo tudi gasilsko enoto civilne zaštite in okrepiti vezi s krajevno skupnostjo »Stane Sever«, je zaključil pogovor spravevanec STANE JESENOVEC

»UTRUJENA« STAVBA TEHNIČNIH ŠOL

Temeljita obnova že letos

Septembra 1911 se je v tehnični srednji šoli ob Aškerčevi začelo prvo leto pouka in na tej šoli se danes vsako leto tisoč učencev nabirajo teoretično in praktično znanje. Šola je velika, saj meri okrog 6.600 kvadratnih metrov. Za učilnice je namenjenih 4.600 kvadratnih metrov, za delavnice pa 2.000. Trenutno je v šoli prostora za 3.200 srednješolcev.

Seveda pa z občasno zgradbi ni prizanesel, pa tudi nov način izobraževanja postavlja nove zahteve. Šola je treba obnoviti, saj prav zaprav večje obnove ni »doživela« že vrsto let. Iztrošena je oprema, instalacije, veliko prepotrebni prostorov za srednje usmerjeno izobraževanje manjka, zato bi bilo treba začeti kmalu delati.

Vili Belič, naš nekdanji »župan«, direktor Šolskih delavnic v šoli ob Aškerčevi je na šoli že skoraj štiri desetletja in njene probleme in pomanjkljivosti več kot dobro pozna. Že v letih 1979 in 1980 je bila v šoli obnovljena celotna centralna kurjava in ob enem je bila šola priključena na ljubljansko vodovodno omrežje. To pa je šele začetek in že to je pred petimi leti stalo 25 milijonov dinarjev. Za dela, ki jih bo treba opraviti v naslednjih letih pa bo potrebno še veliko več denarja. Za obnovo šole in tudi njeno razširitev se zavzemata tudi mestna skupščina in izobraževalna skupnost, kar pomeni, da bo morda kakšen dinar lažje izbrskati.

Popolne obnove so potrebne vse instalacije: vodovod, kanalizacija in odtoki, obnoviti je treba pode, vrata in pročelje. Poleg tega pa bo treba tudi dozidati nekaj prostorov, da bodo učenci imeli vse potrebno za nemoten in kakovosten pouk. Če samo pogledamo, kako težko je organizirati pouk telovadbe, saj šola nima telovadnice in tako mora 3.200 učencev gostovati v telovadnicah po vsej Ljubljani. In ne nazadnje nujno potrebujejo tudi kuhinjo in jedilnico, saj so številni učenci od doma po cele dneve – ob sendvičih, brez topllega obroka.

Tako je poleg obnovitvenih del v načrtu tudi dograditev šestih telovadnic, ureditev jedilnice ter gradnja zaklonišča za skupno 1.500 oseb. Z uresničitvijo vseh teh načrtov, bo v šoli skupno več kot 11.400 kvadratnih metrov površin in s tem tudi za več učencev – 4.000.

Po letu 1948 bo to tako prvi večji »poseg« v srednjo

Kljub temu, da ima zgradba zdaj že skoraj trideset let, pa je čas še ni toliko načel, da se je ne bi splačalo obnoviti in dopolniti prostorov. Če bi hoteli namreč sezidati nove šolske prostore z vsemi potrebnimi »priti-klinami«, bi bilo prav gotovo potrebnega veliko več denarja in časa.

Čas pa je seveda zelo pomemben, saj zavlačevanje pomeni siromašenje vzgojnoizobraževalnega programa usmeritev na šoli, kjer so zdaj ostale še strojna, kemijska in lesarska smer ter Šolske delavnice. Vili Belič je trdno odločen, da bodo začeli delati še letos. Treba je prihraniti čas – in čas je denar.

Letos 11-dnevna letovanja

Leto je naokoli in Zveza prijateljev mladine Ljubljana Vič-Rudnik bo v Mladinskem letovišču Pacug pričela z letovanji predšolskih otrok, šole v naravi in letovanji za šolske otroke v času šolskih poletnih počitnic. Da bi omogočili čim večjemu številu otrok letovanje se je komisija za letovanje in izvršni odbor pri Zvezi prijateljev mladine na svoji seji odločila za 11 dnevne izmene letovanja.

- Časovni razpored izmen letovanja je sledeči:
- I. izmena torek 3. 7. do petka 13. 7.
  - II. izmena petek 13. 7. do ponedeljka 23. 7.
  - III. izmena ponedeljek 23. 7. do četrta 2. 8.
  - IV. izmena četrtek 2. 8. do nedelje 12. 8.
  - V. izmena nedelja 12. 8. do srede 22. 8.
- Otroci bodo v šoli prejeli pisemne informacije o letovanju, prijavi in ceni. Informacije pa se lahko dobi tudi v naši pisarni ali po telefonu 213-988.

MLADINCI O DNEVU MLADOSTI

Ali si mladina res želi takšno proslavo?

Člani predsedstva občinske konference ZSMS so na svoji seji 6. marca razpravljali o predlogu za scenarij prireditve v počastitev letošnjega dneva mladosti, o sodelovanju z mladimi iz Lajkovca in o problematiki doma mladine na Kersnikovi.

Največ polemike je sprožil med razpravljalci predlog za scenarij letošnje prireditve ob dnevu mladosti v Beogradu, ki je bil sprejet na predsedstvu zvezne konference mladine. Tekst scenarija smo do sedaj lahko prebrali v tedniku Mladina, zato bom vsaj v nekaterih točkah povzela »scene« tega koncepta.

Sestavljenci tega scenarija so si letošnjo prireditev zamislili kot zgodbo o naši zgodovini, sedanjosti in bodočnosti, ki naj bi jo predstavila šestnajstletna Ana in njen oče Slobodan. Skozi to zgodbo Ana izve zgodovino Jugoslavije, o rojstvu in poteku dosedanje štafete, o napadu na Drvar, o povojni izgradnji domovine, o sreči in lastni poti v socializem, kjer naj bi igralc – Tito iz avtomobila ZIS delil pionirjem čokoladne bombončke, o jugoslovanskem patriotizmu, ki se izraža tudi ob spominu

na nogometno tekmo Jugoslavija – Španija, na koncu pa zaključijo zgodbo z neokusnim prikazom smrti tovariša Tita na Kliničnem centru v Ljubljani.

To je bilo le nekaj »biserov« tega scenarija, za katerega naj bi iz Ljubljane in Maribora poslali mlade izvajalce v Beograd. Člani predsedstva so v razpravi o tem scenariju menili, da je koncept neprimeren, ker ne odraža bistva dneva mladosti. Mladi iz Slovenije naj ne bi sodelovali pri takem scenariju, predlagali so, da se koncept čim prej ustrezno spremeni, da se ga objavi v več sredstvih javnega obveščanja, da izrazijo o njem svoje mnenje tudi odbori za ubujanje revolucionarnih tradicij. Člani predsedstva so postavili pred odgovornost zvezno mladinsko predsedstvo, ker je sploh sprejel tak scenarij, ki izraža totalno mistifikacijo lika tovariša Tita, ob enem pa ga lahko razumemo tudi kot blatenje njegovega imena in lika.

Že lanskoletna prireditev ob dnevu mladosti je prikazala »božansko« upodobitev tovariša Tita letos pa je bil scenarij kljub modernizaciji še slabši. Torej se kritike

lanskoletne prireditve niso upoštevale, enako pa tudi ne stališča zveznega mladinskega kongresa o tej prireditvi. Prav zato so razpravljali predlagali, da čim več ljudi spozna ta scenarij.

O sodelovanju z mladinci iz Lajkovca

Letos je že deseto leto sodelovanja s pobrateno občino Lajkovac. Dosedanje sodelovanje se je izražalo večinoma le preko obiskov delegacij obeh občin, mladi so si izmenjali brigadirje in pohodnike ter se srečevali na proslavah ob občinskem prazniku. Žal mladincem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni mogoče sestaviti bogatejših programov sodelovanja, skušali pa bodo poiskati najugodnejše rešitve.

O mladinskem domu na Kersnikovi

S problemi tega doma je mlade seznanil sekretar mestne konference ZSMS. Mladi iz občine so še vedno preveč odmaknjeni od tega doma, ne vedo da so tam že možnosti za uporabo prostorov, čeprav pogoji za delo niso najboljši. V domu se razvija kultura, ki je marsikje še potisnjena na rob, izvajajo se programi, za katere niso bila odobrena nikakršna finančna sredstva, vendar mladi izvajajo programe s toliko večjim entuziazmom. Zato bi veljalo le pripisati: Mladi oglejte si dom na Kersnikovi, saj je vaš!

DARJA ERHATIČ

tehnično šolo ob Aškerčevi. Leta 1948 je bilo zadnjikrat obnovljeno pročelje, poleg tega pa je bila zgradba povišana za eno nadstropje.

Pri obnovi pročelja prav gotovo ne bo lahko, saj je zgradba spomeniško zaščitena, kar pomeni, da bodo hoteli svoje reči in tudi uveljaviti svoje zahteve na Zavodu za spomeniško varstvo. To bi lahko pomenilo tudi zavlačevanje obnovitvenih del.

Seveda bo največji problem zbrati dovolj denarja. Sodelovati bodo morali tako rekoč vsi, ki so s šolo kakorkoli povezani. O težavah je seznanjena tudi Gospodarska zbornica, vsaj nekaj bodo morale prispevati tudi tiste delovne organizacije, ki iz te šole dobivajo svoje kadre, vključiti se bodo morale posebne izobraževalne skupnosti in še kdo. Celotna naložba bo namreč vredna nekajkrat po 100 milijonov dinarjev, kar danes prav gotovo ne bo lahko zbrati.